

Opvallende trend in hausse van technologie:

DIGITALE ETHIEK & PRIVACY

In de media kunnen we alles lezen over aankomende trends voor 2019 en verder. Vooral op het gebied van technologie (blockchain, cloud, big data en voice-technologie) gaat veel gebeuren. Daarnaast is er nog een aantal andere trends waarvan één opvallende, door Gartner aangehaald, *Digitale Ethiek & Privacy*. Dat vormt volgens Gartner een groeiende bron voor ongerustheid. Geldt dat ook voor Nederland? Met in het achterhoofd bijvoorbeeld (weer) de perikelen rondom de uitvoering van de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten ('Sleepwet'), waarover de Commissie van Toezicht nu heeft aangegeven dat het wel erg lastig toezicht houden is...

Of technologie ons leven gaat beïnvloeden is niet de vraag: het gaat alleen om de mate waarin wij het laten gebeuren. En of we daar eigenlijk wel invloed op (kunnen) uitoefenen, want hoe democratisch is digitaal eigenlijk? Zoveel is in ieder geval duidelijk geworden na het Doxis Seminar. Maar wat te denken van de door Gartner aangehaalde trend *Digitale Ethiek & Privacy*?

BRON VAN ZORGEN

Digitale ethiek en privacy zijn volgens Gartner een groeiende bron van zorgen voor individuen, organisaties en overheden. Mensen maken zich steeds meer zorgen over de wijze waarop zowel de publieke als private sector hun persoonlijke informatie gebruikt. De impact hiervan op organisaties die deze zorgen niet serieus (genoeg) nemen, zal alleen maar toenemen, voorspelt Gartner. De onderliggende problematiek wordt misschien wel het best in beeld gebracht door onderstaande quote:

'Waarom zou je als bedrijf investeren in het onderhouden van een datacentrum met alle bijbehorende licenties, commitment en langlopende investeringen als je hetzelfde product kan afnemen van een partij die er 24/7 mee bezig is? Die dag en

nacht niets anders doet dan investeren, monitoren en vernieuwen van hun product? Als (MKB of MKB+) bedrijf met een paar man IT kun je niet op tegen de Googles en Amazons die dit met teams van duizenden mensen doen.' Dat was een van de opmerkingen rondom de trendvoorspellingen voor 2019 in de media. Het is waar, we kunnen niet zo eenvoudig op tegen die IT-reuzen. Maar de vraag die direct opkomt, is natuurlijk: wie beheert al die gegevens die in de cloud worden opgeslagen? Wie bepaalt de spelregels rondom de handling van die data? Zoals Edgar du Perron het op het Doxis Seminar stelde: 'Dat mag geen commercieel bedrijf zijn, want we zien wat daarvan dan terecht komt.' Maar is de overheid als toezichthouder zoveel beter dan? Dat vraagt een substantieel deel van de bevolking (ongeveer 50% afhankelijk van de leeftijd) zich in ieder geval af, zo blijkt uit een recent onderzoek door PanelWizzard voor Dell EMC onder meer dan 1000 respondenten in Nederland.

WIE BEHEERT DE INFORMATIE?

Past een behoefte aan steeds meer data, inclusief alle analyses, afkomstig uit de inrichting van bijvoorbeeld smart cities of de digitale overheid, of het voortdurend proberen te creëren van volledig

MAX BEEKHUIS (RECHTS) WIL LEREN BEGRIPPEN WAT DE WAARDE VAN INFORMATIE IS.

klantbeeld, zowel in de particuliere sector als in de publieke sector, nog bij de individuele integriteit? Dat schuurt hier en daar wat. Hoe verhoudt zich dat tot de benadering van Doxis op het gebied van informatiemanagement, de reis van analoog naar virtueel werken zoals beschreven in 'Expeditie Zwerm'? Hoe houd je nog grip op die virtuele wereld en op de informatie die daarin rondgaat?

Max Beekhuis, directeur Doxis Informatiemanagers en wiens missie het is om te (leren) begrijpen wat de waarde is van informatie en hoe we daarmee moeten omgaan: 'Naarmate meer en steeds persoonlijker informatie vanuit allerlei verschillende omgevingen wordt verzameld en gebruikt, zal het beheer ervan doorslaggevend zijn of mensen vertrouwen hebben (of houden) in bedrijven of overheid. Het draait om transparantie. Hoe ver wil je gaan? Hoe ver mag je gaan? Nieuwe kansen en mogelijkheden brengen ook nieuwe verantwoordelijkheden met zich mee. Juist op het gebied van informatiebeheer en informatiehuishouding. Overheid en samenleving hechten onder alle omstandigheden aan zorgvuldigheid. Dat stelt eisen aan wat je aan de burger vraagt én hoe je daarmee omgaat.'

Daarmee verwijst Beekhuis naar een column die onlangs in het AD verscheen en waarin Nederland als 'documentloze bananenmonarchie' werd bestempeld. Een parlementair journalist beklagde zich bij de columnist over het feit dat politici en ambtenaren wel met elkaar communiceren, maar dat dat steeds vaker mondeling of langs andere dan de geëigende en officiële kanalen gebeurde. Er wordt steeds minder vastgelegd uit angst dat 'het' kan worden getraceerd. Beekhuis: 'Daarmee wordt gezaagd aan de poten van onze parlementaire democratie. Dit soort activiteiten worden wel steeds eenvoudiger gemaakt door juist de digitalisering. En daarvoor moeten we waken!'

'Het feit dat Gartner Digitale Ethiek & Privacy als één van de belangrijke trends voor komend jaar voorziet, geeft aan dat we ons bewustzijn daarin verder moeten ontwikkelen. Het is aan ons allemaal om mee te denken over de waarde van informatie en de impact van het gebruik ervan op ons leven, op de samenleving. Ik geloof zeker dat Digitale Ethiek & Privacy komend jaar – en ook de jaren daarna – een steeds doorslaggevender factor wordt in hoe we met elkaar omgaan in onze steeds digitaler wordende wereld.'